

Fizika Guliverovih putovanja

Ljubiša Nešić

Departman za fiziku, Prirodno-matematički fakultet u Nišu, Srbija

Fizika kao bazična prirodna nauka prožima celokupnu prirodu i sve procese u njoj. Direktna posledica toga je da je ugrađena u sve civilizacijske tekovine. Konceptualno poznavanje fizike je stoga ideal kome treba težiti tokom podučavanja učenika. Ne mora svako od njih biti naučnik – dovoljno je da shvata moć i ulogu fizike u razvoju društva kako ne bi, kada zauzme svoju poziciju u hijerarhiji, bio protivnik ulaganja u razvoj fizike i kako se ne bi trudio se da smanji njena zastupljenost u školskim programima. Fizika je danas u velikoj meri zastupljena u književnim delima, filmovima, kompjuterskim igram. U radu će, pre svega sa aspekta fizike, biti analizirano jedno od najpoznatijih dela svetske književnosti *Guliverova putovanja* Džonata Swifta. Delo je satira – obično se misli usmerena samo na tadašnje socijalne prilike u Engleskoj. Manje je poznato da je delo bilo pisano i kao kritika aktivnosti Kraljevske Akademije nauka koja je ohrabrvala putovanja u daleke zemlje i zapisivanje svih podataka koji su relevantni za naučni i tehnološki razvoj Kraljevstva. Akcenat izlaganja biće na razmatranju Guliverovih putovanja sa stanovišta fizike. Na primer, primena zakona skaliranja na Gulivera, Liliputance i Brobdignežane dovodi do zaključka da Guliver nije mogao da čuje što oni govore jer su jedni svojim glasovnim aparatom emitovali ultrazvuk a drugi infratzvuk.

Ključne riječi: fizika i književnost, zakoni skaliranja, akustika.